

DATOS IDENTIFICATIVOS

Xestión de espazos protexidos e biodiversidade

Materia	Xestión de espazos protexidos e biodiversidade			
Código	P03G370V01801			
Titulación	Grao en Enxeñaría Forestal			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Sinale OP	Curso 4	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición				
Departamento	Ecoloxía e bioloxía animal			
Coordinador/a	Cordero Rivera, Adolfo			
Profesorado	Cordero Rivera, Adolfo Sanmartín Villar, Iago			
Correo-e	adolfo.cordero@uvigo.es			
Web	http://ecoevo.uvigo.es			
Descripción xeral	Introdución aos principios da Bioloxía da Conservación aplicados á Xestión de Espazos protexidos e Conservación da Biodiversidade			

Competencias

Código

B1	CG-01: Capacidad para comprender os seguintes fundamentos necesarios para o desenvolvimento da actividade profesional: Biolóxicos.
B2	CG-02: Capacidad para comprender os seguintes fundamentos necesarios para o desenvolvimento da actividade profesional: Físicos.
B6	CG-06: Capacidad para identificar os diferentes elementos: elementos bióticos.
B7	CG-07: Capacidad para identificar os diferentes elementos: elementos físicos.
B8	CG-08: Capacidad para identificar os diferentes elementos: recursos naturais renovables susceptibles de protección, conservación e aproveitamento.
B9	CG-09: Capacidad para analizar a estrutura e función ecológica dos sistemas e recursos forestais, incluíndo as paisaxes.
B16	CG-16: Capacidad para o uso das técnicas de conservación da biodiversidade.
B24	CG-24: Capacidad para resolver os problemas técnicos derivados da xestión dos espazos naturais.
C12	CE-12: Capacidad para coñecer, comprender e utilizar os principios de: ecoloxía forestal
C36	CE-36: Capacidad para resolver problemas técnicos derivados da xestión de espazos naturais. Conservación da biodiversidade.
D1	CBI 1: Capacidad de análise e síntese.
D2	CBI 2: Capacidad de organización e planificación.
D5	CBI 5: Capacidad de xestión da información.
D7	CBI 7: Adquirir capacidade na toma de decisións.
D11	CBP 4: Habilidades de razonamento crítico.
D15	CBS 3: Creatividade.
D20	CBS 8: Sensibilidade cara a temas ambientais.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

(*)(*)	B1	C12	D1
	B2	C36	D2
	B6		D5
	B7		D7
	B8		D11
	B9		D15
	B16		D20
	B24		

La relación entre competencias y resultados, y el peso de cada competencia dentro de la materia se muestran en el pdf adjunto.

<http://forestales.uvigo.es/sites/default/files/39%20Xestión%20ENP%20y%20biol.pdf#overlay-context=es/content/competencias-y-resultados-de-aprendizaje-por-materia>

Contidos

Tema

1. A Ciencia da Conservación.	Oríxenes e breve historia dos movementos conservacionistas. Principios da bioloxía da conservación. Ecoloxía e ecoloxismo. Importancia da ciencia na conservación.
2. Valores e funcións ecológicas da biodiversidade.	Diversidade xenética, específica e ecosistémica: o concepto de biodiversidade. ¿Por que se deben conservar las especies? O valor intrínseco das especies e o seu estatus de conservación. Os valores instrumentais e a rareza das especies. Os valores ecosistémicos.
3. Biodiversidade e estabilidade.	O concepto de estabilidade. O debate diversidade-estabilidad (a historia da controversia, estudos actuais, compartimentación, diversidade e cambio global, implicacións para a bioloxía da conservación). Retrogradación.
4. Principios ecológicos na explotación de recursos naturais.	Concepto de rendemento óptimo. Principios para a explotación das poboacións. Cambios xenéticos nas poboacións explotadas. A explotación dos bosques. Certificación forestal (FSC, PEFC).
5. A extinción.	Número de especies que habitan o planeta. Causas da rareza das especies. Clasificación IUCN. Estimación da taxa de extinción. Procesos e causas de extinción. Degradación e destrucción de hábitats. Dinámica metapoboacional. Análise de viabilidade de poboacións (PVA).
6. Xestión de especies e poboacións.	Unidades de xestión. Conservación in situ e ex situ. Recursos escasos. Control das ameazas. Traslados e cría artificial. O papel dos zoológicos, xardíns botánicos e museos. Importancia da etoloxía na conservación. Caso práctico: o exemplo do furón de patas negras.
7. Xestión e restauración de ecosistemas.	Principios da xestión de ecosistemas. Ecosistemas modificados (explotación forestal, ecosistemas agropecuarios, ecosistemas acuáticos). Restauración de ecosistemas.
8. Os factores sociais na conservación.	Descripción de valores. Valoración de prioridades. Os cambios culturais. A educación ambiental. Estratexia galega de educación ambiental.
9. A economía da conservación.	Valoración económica da diversidade biolóxica (tipos de sostibilidade, modelos de decisión en economía ecológica, o valor da biodiversidade). Custes da conservación (método do custe da viaxe, método das preferencias reveladas, unha perspectiva ecológica e económica do mercado). A traxedia dos bens comunais.
10. Acción política e conservación.	Organizacións internacionais (IUCN, o programa MaB). Axencias do goberno: A estratexia española de desenvolvemento sostible. Estratexia española para a conservación da biodiversidade. As organizacións non governamentais (ONGs). Empresas e individuos. Investigación científica, política e conservación. O ecoloxismo como ideoloxía política.
11. As reservas e parques protexidos.	Obxectivos da creación de reservas (o problema da fragmentación). Representación da biodiversidade. Características cruciais do deseño de reservas: tamaño, dinámica, contexto espacial, conectividade, zonas de amortiguación. Espacios Naturais protexidos de Galicia.
12. Lexislación sobre conservación.	Os convenios sobre biodiversidade (Berna, Ramsar, Washington (CITES), Bonn, Biodiversidade (Río de Xaneiro). Lexislación europea (Directiva Aves, Directiva Hábitats). Lexislación estatal (Lei 42/2007 do Patrimonio Natural; Decreto 139/2011 Catálogo de especies ameazadas. Decreto 1628/2011 Catálogo de especies invasoras). Lexislación galega: Lei galega de conservación da natureza.
13. Os plans de xestión de especies ameazadas.	Directrices, obxectivos e viabilidade. Exemplos: o plan de xestión do sapoconcho europeo (<i>Emys orbicularis</i>) en Galicia; Plan de xestión das poboacións de libeliñas (Odonatos) de interese europeo; Bioloxía reproductiva e xestión da camariña (<i>Corema album</i>) nas Illas Cíes.

Práctica 1. Deseño de reservas: posta a prueba da relación especies-área.

Práctica 2. Principios taxonómicos e características das comunidades. O seu uso no proceso de toma de decisiones sobre conservación.

Práctica 3. Valoración continxente: Enquisa sobre as actitudes sociais fronte á conservación.

Práctica 4. Análise de viabilidade de poboacións mediante o programa VORTEX.

Práctica 5. Introducción ó Radioseguimiento de vertebrados.	Experimentación coas metodoloxías de radio-localización utilizadas (principalmente) con vertebrados.
Práctica 6. Saída de campo. Visita ao Centro de Recursos Zooxénéticos de Galicia.	Estudio dos sistemas de conservación de xermoplasma de razas autóctonas de gando.
Práctica 7. Saída de campo. Visita ao Parque Natural das Fragas do Eume.	Toma de contacto coa xestión real dunha área protexida, coas suas características e problemas específicos.
Práctica 8. Saída de campo. Visita ao Parque Nacional das Illas Atlánticas de Galicia.	Vistas as particularidades do Parque, coa súa insularidade, a visita será ao centro de recepción de visitantes en Vigo, se as condicións loxísticas e climáticas así o aconsellan.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	30	60	90
Saídas de estudo/prácticas de campo	11	22	33
Traballos de aula	5	10	15
Prácticas en aulas de informática	4	4	8
Probas de resposta curta	2	2	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos conceptos mais relevantes da materia
Saídas de estudo/prácticas de campo	Comprensión dos conceptos clave mediante saídas de estudo.
Traballos de aula	Exposición e análise de metodoloxías prácticas.
Prácticas en aulas de informática	Estudo de conceptos clave mediante simulacións de ordenador.

Atención personalizada

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Sesión maxistral	Avaliarase mediante exames de resposta curta.	70	B1 C12 D1 B2 D11 B6 B7 B8 B9 B16 B24
Saídas de estudo/prácticas de campo	Avaliaranse no exame da materia mediante preguntas específicas.	5	B6 C12 D1 B7 D11 B8 B9 B16
Traballos de aula	Avaliaranse no exame da materia mediante preguntas específicas ou ben mediante traballos escritos.	15	B6 C12 D1 B7 C36 D11 B8 D20 B9 B16 B24
Prácticas en aulas de informática	Avaliaranse no exame da materia mediante preguntas específicas ou ben mediante traballos.	10	B6 C12 D1 B7 D5 B8 D11 B9 D15 B16 D20
Probas de resposta curta	Forman parte do exame escrito da materia	0	

Outros comentarios sobre a Avaliación

As competencias da materia serán availadas no exame escrito.

Bibliografía. Fontes de información

Primack, R.B. & J. Ros, **Introducción a la Biología de la Conservación**, 2002,
Cordero Rivera, A. (Editor), **Proxecto Galicia, Ecoloxía. Volumen 45. Conservación I.**, 2005,
Hunter, M.L., **Fundamentals of Conservation Biology**, 2002,
Sutherland, W.J., **The Conservation Handbook: Research, Management and Policy**, 2000,
Shafer, C. L., **Nature Reserves**, 1990,
James P. Gibbs, Malcolm L. Hunter, Jr., Eleanor J. Sterling, **Problem-solving in conservation biology and wildlife management: exercises for class, field, and laboratory**, 1998,

---

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Ecoloxía forestal/P03G370V01402
